

КОНТРОЛЬ ЛЕКСИЧНИХ ЗНАТЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗА УМОВИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

CONTROL OF ENGLISH LEXICAL KNOWLEDGE OF MEDICAL STUDENTS UNDER THE BLENDED LEARNING

Стаття присвячена контролю англомовних лексичних знань студентів-медиків за умови змішаного навчання, що особливо актуально для освіти України. Проаналізовано особливості поєднання традиційних та онлайн-методів оцінювання, що сприяють забезпеченню гнучкості та ефективності освітнього процесу. Показано, що використання навчальних платформ, таких як Moodle та університетські платформи, дозволяє автоматизувати тестування, що призводить до зниження витрат часу викладача на оцінювання, покращення об'єктивності та забезпечення індивідуального підходу. Визначено, що дистанційний контроль знань може здійснюватися у синхронному та асинхронному форматах, що забезпечує додаткову гнучкість для студентів, але створює ризики проявів академічної недобросовісності. У статті розглянуто методи запобігання списуванню, зокрема індивідуалізацію завдань, встановлення мінімального таймінгу на виконання тестів, використання програмного забезпечення для відеомоніторингу та оцінки результатів. Показано, що інтеграція творчих та стимуляційних завдань у процес тестування стимулює мотивацію студентів, сприяє глибшому засвоєнню лексики та формуванню навичок її практичного використання. Також проаналізовано інші недоліки дистанційного контролю знань англомовної медичної лексики: залежність від електропостачання, технічні збої, тощо, які можливо мінімізувати через попереднє проведення інструктажу, а також поєднання змішаних форм та методів контролю, незалежних від електропостачання. Визначено, що ефективний контроль знань англомовної медичної лексики не лише сприяє підвищенню рівня знань студентів, але й стимулює їхню мотивацію, покращує комунікативні навички, розвиває вміння працювати у команді та критично мислити. Особливу увагу приділено типології завдань для контролю знань англомовної медичної лексики студентами дистанційно.

Ключові слова: контроль, дистанційна освіта, медична англомовна лексика, студенти-медики.

The article is devoted to the assessment of English lexical knowledge of medical students under blended learning conditions, which is particularly relevant for education in Ukraine. The features of combining traditional and online assessment methods are analyzed, with emphasis on the role in ensuring the flexibility and effectiveness of the education. The paper shows that using educational platforms such as Moodle and university-specific platforms enables automated testing, which reduces the time spent by instructors on evaluation, improves objectivity, and provides an individualized approach. The authors have determined that remote knowledge assessment can be conducted in synchronous and asynchronous formats, and this offers additional flexibility for students, but also poses risks of academic dishonesty. The article explores methods to prevent cheating, including task individualization, setting minimum timing for test completion, utilizing video monitoring software, and assessing outcomes. The authors show that the integration of creative and simulation tasks into the testing process stimulates students' motivation, promotes deeper mastery of vocabulary, and develops practical application skills. The other challenges of remote English lexical knowledge assessment presented in the article include the dependence on power supply and technical failures. These challenges can be minimized through prior instructions and combining blended forms and methods of assessment.

The authors conclude that effective control of English medical lexical knowledge not only enhances students' proficiency, but also stimulates their motivation, improves communication skills, and fosters teamwork and critical thinking abilities. The article describes the typology of tasks for assessing English medical lexical knowledge remotely.

Key words: assessment, distance education, English medical vocabulary, medical students.

УДК 378.147:811.111:371.3:004.738.5:
616-057
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/78.1.26>

Москаленко Л.К.,
ст. викладач кафедри мовної підготовки
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця

Яхно Т.В.,
викладач кафедри мовної підготовки
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця

Обґрунтування. Сучасні українські вимоги до професійної підготовки майбутніх медиків передбачають інтеграцію традиційних і новітніх методик навчання. Починаючи з 2020 року, переважаючою формою організації навчального процесу було дистанційне навчання, а при послабленні вимог - змішане. Змішане навчання, яке поєднує елементи дистанційного та очного навчального процесу, стало невід'ємною частиною освітньої діяльності у медичних закладах вищої освіти, внаслідок епідеміологічної та військової ситуації. За таких умов набуває особливого значення питання ефективного контролю знань англомовної медичної лексики студентів-медиків, адже володіння

професійною лексикою є базовим компонентом їхньої англомовної компетенції, проте проведення контролю в дистанційному форматі пов'язано з ризиками порушення академічної доброчесності. Знання англомовної медичної термінології, її специфіка і значний обсяг ускладнюють процес формування лексичних знань у студентів, відтак, контроль та корекція потрібні для оптимізації навчального процесу. Викладач мЗВО, проводячи контрольні заходи за змішаною формою навчання, має враховувати специфіку дистанційного середовища, забезпечуючи об'єктивність, доступність та зворотній зв'язок, необхідний для корекції навчального процесу.

Метою статті є аналіз особливостей контролю англomовних лексичних знань студентів-медиків за умов змішаного навчання, визначення ефективних методик оцінювання та їх впливу на якість засвоєння професійної лексики.

Аналіз літературних джерел. Вивчення фахової англomовної лексики надзвичайно важливе для майбутніх лікарів з метою розширення їх знань, опанування новітніх технологій, спілкування з колегами. Більшість нової інформації, останні дослідження, новітні методи хірургічного втручання, нові протоколи, – все це оприлюднюється англійською мовою. Саме тому вивчення медичної англійської мови та формування англomовних комунікативних навичок обумовлює високу конкурентність майбутніх медиків. Вивчення лексики є одним з ключових компонентів дисципліни «Англійська мова» та «Англійська мова за професійним спрямуванням», які студенти-медики вивчають протягом перших трьох років навчання у мЗВО.

Питання вивчення лексики студентами-медиками було досліджене різними авторами, що підкреслює його значення в Україні. Так, Н.О. Авраменко вважає, що сучасна педагогіка включає широкий арсенал методів навчання, а навчання англійської медичної мови вимагає використання різних інноваційних методів, включаючи інтерактивне та онлайн-навчання [1]. Окрім вивчення дисципліни з метою набуття англomовної компетентності медиками, варто наголосити, що студенти третього курсу складають ЄДКІ, що включає англomовний компонент, та його неуспішне складання автоматично призводить до відрахування студента і неможливості продовжувати навчання. Тому, Т. Іванова наголошує на важливості опанування англomовної медичної лексики студентами з метою підготовки до державної атестації [3], що на нашу думку, є дещо зовнішнім фактором, проте програмним, відтак, мотивує до навчання. М'які навички майбутнього лікаря та їх формування протягом процесу підготовки займають одне з ключових місць в програмі навчання, поруч з опануванням практичних дисциплін та формуванням практичних навичок. Л. Кучин та автори наголошують на особливому значенні формування навичок професійної комунікації лікарів у підготовці студентів-медиків [5].

Дистанційне та змішане навчання в медицині є відносно новими формами роботи, які були вимушено прийняті Міністерством Освіти та Науки внаслідок пандемії COVID-19, а пізніше-внаслідок повномасштабної військової агресії росії. Чи може майбутній медик навчатись дистанційно, коли він має працювати з живими пацієнтами? На дане риторичне питання немає відповіді, проте більшість авторів погоджуються, що дисципліни гуманітарного та теоретичного напрямку

студенти-медики можуть вивчати дистанційно та за змішаною формою [4], [9]. За Н.Г. Корнієць, змішане навчання постає компромісною формою підготовки майбутніх медиків, зокрема відносно теоретичних дисциплін. О.А. Дзюба показує численні проблеми впровадження дистанційного навчання, серед яких контроль є найбільш проблемним, адже при такому навчанні важко забезпечити повне дотримання та контроль за академічною доброчесністю студентів [2], що підтверджують інші дослідження [6], [8]. Контроль знань медичної англomовної лексики дистанційно вимагає креативності та створення оригінальних завдань від автора, спираючись на фахові тексти [7]. Використання педагогами різноманітних методів та підходів до навчання забезпечує кращу тяжкість засвоєння матеріалу, відтак, і кращі можливості контролю за різними способами навчання, включаючи дистанційне та змішане [10].

Виклад основного матеріалу. Контроль англomовних лексичних знань студентів-медиків у межах змішаного навчання є складним процесом, який поєднує традиційні й онлайн- форми оцінювання. В даному випадку доцільно говорити про оптимальне поєднання очної, кабінетної взаємодії між викладачем і студентами з використанням можливостей навчальних платформ та програм відеозв'язку, що дозволяє розширити інструменти контролю знань і забезпечити гнучкість освітнього процесу. Важливо виокремити основні особливості проведення такого контролю, які включають поєднання очної та дистанційної методики, доступність такого контролю, індивідуалізацію завдань, отримання зворотного зв'язку, тощо.

Провідною особливістю будь-якого контролю знань з умовах змішаного навчання є поєднання традиційних та дистанційних методик, як під час аудиторної роботи (усні опитування, тестування, написання письмових робіт), так і в онлайн-середовищі. Використання навчальних платформ, таких як Moodle, Google Classroom або Microsoft Teams, чи власних платформ ЗВО (так, в НМУ імені О.О. Богомольця функціонує платформа LİKAR) надають можливість для автоматизованого тестування, що підвищує об'єктивність і зменшує витрати часу на оцінювання. Особливістю проведення контролю знань лексики при дистанційному навчанні є гнучкість та доступність контролю. Дистанційно викладач може проводити контроль як синхронно, так і асинхронно, що, з одного боку є безумовною перевагою. Проте, з іншого боку, несе ряд небезпек відносно дотримання академічної доброчесності слухачів. Дистанційний контроль знань медичної лексики може проводитись як у тестовій формі, з автоматичною перевіркою, так і з застосуванням міжнародних джерел, по посиланню на яке має зайти студент, прослухати уривок та виконати завдання. Таким чином,

контроль англомовної медичної лексики може включати і тестові завдання на перевірку безпосередньо термінології, а також завдання з контролю читання, аудіювання, письма, онлайн.

Іншою особливістю дистанційного контролю лексичних знань є його доступність, адже студенти-медики можуть виконувати завдання у безпечному місці онлайн, що особливо важливо в Україні під час військових дій та обстрілів.

Використання дистанційної мережі для контролю знань медичної англомовної лексики студентів-медиків потребує індивідуалізації, з метою унеможливлення проявів академічної недоброчесності. Зазначимо одразу, що для запобігання списуванню робіт чи використанню сторонніх джерел при контролі студенти мають працювати з включеними камерами з кутом огляду 180°, в добре освітленій кімнаті, а таймінг на виконання завдань має бути мінімальним, для унеможливлення використання штучного інтелекту чи мережі інтернет. Тобто, у даному випадку студенти з інертною нервовою системою, які полюбляють довго роздумувати над завданнями, не матимуть такої можливості і мають мобілізуватись, але це єдиний спосіб запобігти списуванню та недоброчесності.

Також корисною є методика індивідуалізації завдань, де це можливо, коли студент має адаптувати певну лексику саме під власну ситуацію, хоча, на жаль, з появою засобів штучного інтелекту індивідуалізація завдань не допомагає.

Проведення контролю дистанційними засобами потребує підтримки постійного зворотного зв'язку, з метою корекції викладачем навчальної програми, розширення бази завдань та відеоривків.

Проаналізуємо основні методи оцінювання знань англомовної медичної лексики студентів дистанційно: комп'ютеризоване тестування, інтерактивні творчі завдання, симуляційні ігри, письмові широкоформатні завдання, завдання на аудіювання та читання, підготовка усних презентацій та проєктів. Так, в межах комп'ютеризованого тестування медичної лексики студенти можуть скласти закриті тести, або ж відкриті запитання із використанням вивченої лексики. Це можуть бути тести з множинним вибором, де питання включають декілька варіантів відповідей для перевірки розуміння англомовної медичної термінології; заповнення пропусків, де студенти-медики повинні заповнити пропуски в медичних реченнях відповідними термінами; матчінг вправи, де студенти повинні з'єднувати терміни з їхніми визначеннями; інтерактивні кросворди з медичними термінами, розгадування анаграм, щоб скласти правильні медичні терміни; ситуаційні задачі, де студенти повинні описати медичні випадки та використовувати відповідні терміни для обґрунтування своїх рішень; написання відповідей на

запитання з використанням конкретних медичних термінів. Ці вправи можуть бути адаптовані для онлайн і офлайн середовищ, що робить їх універсальними для змішаного навчання. Для контролю варто залучати платформу університету, якщо така існує, а також платформи Kahoot, Quizizz, Google Forms. Виконання інтерактивних творчих завдань, з імітацією ділових ігор при використанні англомовної медичної лексики, дозволяє зробити симуляцію, створити ситуацію, наближену до реальної, що сприяє підвищенню мотивації студентів. Виконання письмових завдань з метою контролю знань англомовної медичної термінології, – створення звітів, заповнення історій хвороб, написання анотацій до статей, розвивають навички застосування англомовної медичної лексики у фаховому середовищі, та дають можливість проконтролювати рівень знань слухачів. Спільне створення усних презентацій та проєктів при роботі як в малих так і в аудиторній групі сприяє контролю знань англомовної медичної лексики, а також оцінці загального рівня комунікативних навичок.

Ефективно проведений контроль англомовних знань студентів медичної лексики дистанційно сприяє підвищенню мотивації студентів, більш ґрунтовному засвоєнню лексики через залученість в дію, розвитку навичок самоконтролю при можливості одразу побачити свої результати онлайн, а також формуванню комунікативної компетентності через розширення словникового запасу та імітацію ділових ситуацій при проведенні контролю.

Недоліками дистанційного контролю знань англомовної медичної лексики є залежність від електропостачання, а також складність запобігання проявам академічної недоброчесності студентами, що можливо подолати шляхом індивідуалізації завдань, часового таймінгу, засобів відео-моніторингу під час контролю, а також формування свідомості у студентів по недопущенню списування та інших проявів недоброчесності. Також іншими недоліками дистанційного контролю можуть стати одноманітність завдань, що сприятиме зниженню мотивації до навчання, обмеженість оцінювання тільки письмових навичок студентів (та знехтування говорінням), суб'єктивність оцінювання при написанні творів, а також обмеженість при взаємодії онлайн. Регулярні синхронні заняття, дискусії в реальному часі та використання інтерактивних інструментів можуть допомогти вирішити цю проблему.

Висновки. Контроль англомовних лексичних знань студентів-медиків при змішаному навчанні потребує поєднання традиційних та онлайн-методик для забезпечення гнучкості та ефективності освітнього процесу. Використання навчальних платформ, як-от Moodle чи університетська платформа (в НМУ імені О.О. Богомольця – LIKAR),

дозволяє проводити автоматизоване тестування, знизити витрати часу та підвишити об'єктивність оцінювання. Дистанційний контроль знань може проводитись як синхронно, так і асинхронно, і це забезпечує гнучкість, але несе ризик порушення академічної доброчесності. Для запобігання списуванню потрібні індивідуалізація завдань, мінімальний таймінг на виконання завдань та використання відеомоніторингу. Виконання творчих та симуляційних завдань стимулює мотивацію студентів та допомагає краще засвоїти лексику. Недоліками є залежність від електропостачання та можливість проявів академічної недоброчесності, що можна подолати завдяки різноманітним методам контролю. Регулярні синхронні заняття та інтерактивні інструменти сприяють кращій взаємодії між студентами та викладачем. Ефективний контроль знань англійської медичної лексики підвищує мотивацію студентів, їхні знання та комунікативні навички.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Авраменко Н. О. Використання інноваційних методів під час навчання медичній термінології майбутніх лікарів-іноземців. *Вісник Національного університету» Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка* 164.8 (2020): 118–126.
2. Дзюба О. А. Проблеми впровадження дистанційного навчання. Матеріали науково-практичної конференції: Концепція навчання комунікативній іноземній мові (17 березня 2016). Харків: Вид-во НФаУ2016. С. 32–33.
3. Іванова Т. Сучасні підходи викладача іноземної мови до підготовки у складанні єдкі у студентів медичних та фармацевтичних спеціальностей. *Перспективи та інновації науки* 6 (24) (2023).
4. Корнієць Н. Г. Змішане навчання як ефективна форма підготовки майбутніх лікарів в умовах COVID-19. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки*. 2021. № 6 (344), жовтень. Ч. 2. С. 58–65.
5. Кучин Ю.Л., Стучинська Н.В., Литвиненко Н.П. Дослідження психолінгвістичних показників професійного спілкування лікарів в умовах війни в Україні. *Медицина та фармація: освітні дискурси* 2 (2024): 3–8.
6. Лимар Л.В. Контроль та корекція при дистанційному формуванні англійської комунікативної компетентності майбутніх докторів філософії галузі «охорона здоров'я». *Академічні студії. Серія «педагогіка»* 3 (2022): 85–92.
7. Манюк Л. Роль фахового тексту у формуванні англійської професійно-спрямованої комунікативної компетенції у студентів вищих медичних навчальних закладів. *Нова педагогічна думка* 1 (2014): 70–73.
8. Манюк Л. В. Структура й зміст електронного дистанційного курсу з англійської мови для студентів-медиків. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності* 7 (2013): 275–280.
9. Похілько О.В. Змішане навчання та його застосування при вивченні української та російської мови студентами-іноземцями медичного профілю. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: Матеріали сьомої Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, О. М. Євтушенко. – Суми : Сумський державний університет, 2019. 144–148.*
10. Феррі А., Ціхоцька О., Корилюк Н. Сучасні методики онлайн навчання іноземної мови професійного спрямування студентів медичних спеціальностей. *Перспективи та інновації науки* 3 (3) (2021).